

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.19.2.2024

Pan
mł. insp. Rafał Skoczylas
Komendant Powiatowy Policji
w Puławach
ul. Wojska Polskiego 6
24-100 Puławy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/064 – Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich

Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Puławach (dalej: Komenda lub KPP), ul. Wojska Polskiego 6, 24-100 Puławy.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Powiatowym Policji w Puławach jest od 4 kwietnia 2019 r., młodszy inspektor Rafał Skoczylas (dalej: Komendant).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich.2. Wykonywanie obowiązków związanych z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.3. Nadzór nad wykonaniem obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.
Okres objęty kontrolą	Od 2021 r. do dnia zakończenia kontroli ¹ z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie.
Kontroler	Paweł Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr: LLU/145/2024 z 15 listopada 2024 r. oraz LLU/17/2025 z 21 stycznia 2025 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4)</p>

I. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Komendant nie wydawał pozwoleń na broń, tj. na miotacze gazu obojętnego oraz narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu i zdrowiu, wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁴. Teren powiatu puławskiego nie był również miejscem stałego pobytu dla osób, które posiadały taką broń na podstawie wcześniej wydanych pozwoleń. Na obszarze objętym właściwością KPP nie wystąpiły zdarzenia stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, związane z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich.

W Komendzie nie uzyskiwano informacji na temat liczby osób posiadających pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich, zamieszkałych na terenie powiatu puławskiego. Dane takie były dostępne w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (dalej: KSiP)⁵, przy czym Komenda nie dysponowała potwierdzeniem, że dane te są w pełni wiarygodne i kompletne.

W uregulowaniach wewnętrznych Komendy nie wskazano bezpośrednio zadań wynikających z UoBiA oraz nie przyjęto wewnętrznych zasad postępowania w tym

¹ 30 stycznia 2025 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 485, dalej: UoBiA.

⁵ Tj. scentralizowanym zestawie zbiorów danych, prowadzonym w Komendzie Głównej Policji, obejmującym zakresem działania terytorium całego kraju, dostępnym w systemach teleinformatycznych Policji.

zakresie, jednak działania takie realizowane były głównie przez Wydział Prewencji⁶. Nie wprowadzono również systemowych rozwiązań dotyczących nadzorowania zadań związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich. Nie przypisano też funkcjonariuszom lub pracownikom Komendy realizacji zadań i obowiązków z zakresu prowadzenia postępowań administracyjnych o wydanie pozwolenia na broń w sprawach, dla których właściwym organem jest Komendant Powiatowy Policji w Puławach.

W okresie objętym kontrolą w KPP zapewniono obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. Funkcjonariusze posiadali odpowiednie kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków służbowych, uczestniczyli w szkoleniach podstawowych i specjalistycznych (dla dzielnicowych) m.in. dotyczących tematyki broni i amunicji. W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze Komendy nie podejmowali odrębnych działań, ukierunkowanych na sprawdzenie przestrzegania zakazu noszenia broni posiadanej na podstawie pozwolenia do celów kolekcjonerskich bez zgody właściwego organu Policji⁷.

Terminowo realizowano zadania zlecone przez Wydział Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie (dalej: WPA KWP w Lublinie) wobec posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, tj. dokonywano sprawdzenia sposobu przechowywania broni oraz udzielano informacji o osobach ubiegających się o wydanie pozwolenia na taką broń.

W okresie objętym kontrolą, realizowane w Komendzie działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” nie dotyczyły osób dysponujących bronią do celów kolekcjonerskich. Nie podejmowano szczególnych działań nadzorczych nad podległymi jednostkami, dotyczących realizacji zadań wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich. Czynności te realizowane były w ramach bieżącego nadzoru nad tymi jednostkami.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich

Opis stanu faktycznego

1. Według Regulaminu organizacyjnego Komendy⁹ (dalej: Regulamin) zasięg terytorialny działania KPP obejmuje obszar administracyjny powiatu puławskiego. W Regulaminie realizację zadań wynikających z UoBiA, w tym sprawy związane z nadzorem nad osobami posiadającymi broń do celów kolekcjonerskich, nie zostały przypisane do realizacji żadnej komórce organizacyjnej Komendy. W § 17 pkt 8 wskazano, że do zadań Wydziału Prewencji należy organizowanie, wykonywanie, nadzorowanie i kontrolowanie działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń oraz współdziałanie w tym zakresie na obszarze powiatu z organami ochrony prawnej, administracji publicznej oraz

⁶ Komendant wskazał, że poza Wydziałem Prewencji, z osobami posiadającymi pozwolenie na broń, czynności podejmują również funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego.

⁷ Zgodnie z art. 10 ust. 9 UoBiA noszenie broni oznacza każdy sposób przemieszczania załadowanej broni przez osobę posiadającą broń, a zgodnie z art. 10 ust. 8 UoBiA zabrania się noszenia broni posiadanej na podstawie pozwolenia do celów kolekcjonerskich lub pamiątkowych bez zgody właściwego organu Policji.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Obowiązujący od 1 lutego 2018 r., ze zm.

organizacjami społecznymi, inicjowanie lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń.

W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, jak wyjaśnił Komendant KPP, zadania wynikające z UoBiA realizowali głównie funkcjonariusze Wydziału Prewencji, gdzie w ramach pomocy prawnej dzielnicowi realizowali czynności wobec osób posiadających broń, w tym do celów kolekcjonerskich i Wydziału Ruchu Drogowego, nie wskazując liczby osób zatrudnionych w tych wydziałach, zajmujących się ww. sprawami. W latach 2021-2024¹⁰ w KPP we wskazanych wydziałach służbę pełniło łącznie 103 funkcjonariuszy, w tym:

- w Wydziale Prewencji: 77 funkcjonariuszy w latach 2021-2023 i 73 na 30 listopada 2024 r. W Wydziale tym wystąpił jeden wakat w 2021 r. i cztery w 2024 r.;
- w Wydziale Ruchu Drogowego: 26 funkcjonariuszy (w latach 2021-2024). Nie było wakatów.

Nie stwierdzono przypadków, w których stan etatowy utrudniałby lub uniemożliwiał wykonywanie zadań wynikających z UoBiA, w tym wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich. Komendant wyjaśnił, że powstałe wakaty zostaną obsadzone w 2025 r. funkcjonariuszami przeniesionymi z innych jednostek organizacyjnych Policji oraz nowoprzyjętymi funkcjonariuszami, którzy pozytywnie ukończyli postępowanie kwalifikacyjne i spełniają warunki przyjęcia do służby w Policji. Z kolei według wyjaśnień Zastępcy Komendanta złożonych 28 stycznia 2025 r. wakaty zostały obsadzone do końca 2024 r. W kartach opisu stanowiska pracy wybranych funkcjonariuszy Wydziału Prewencji (ośmiu dzielnicowych) wskazano m.in. na prowadzenie czynności związanych z udzielaniem wywiadów na żądanie uprawnionych organów oraz prowadzenie teczek dotyczących procedur „Niebieska Karta”, w tym uczestnictwo w grupach roboczych. W pozostałych objętych kontrolą kartach opisu stanowisk pracy¹¹ nie ujęto zadań wynikających z UoBiA, w tym odnoszących się do zagadnień obejmujących nadzór nad bronią.

(akta kontroli str. 5-41, 57-87, 221-223, 373-374)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w dokumentacji określającej zasady funkcjonowania KPP nie wprowadzono zadań dotyczących zagadnień związanych z nadzorem nad bronią, ponieważ brak jest systemowych rozwiązań dotyczących przedmiotowego zagadnienia. Uznano za wystarczające wykonywanie czynności służbowych m.in. na podstawie ustawy o Policji i innych aktów prawnych.

(akta kontroli str. 221)

2. Analiza dokumentacji kadrowej 15 funkcjonariuszy¹² wykazała m.in., że:

- sześciu posiadało wyższe wykształcenie, a dziewięciu – średnie¹³;
- żaden nie uczestniczył w specjalistycznych kursach i szkoleniach dotyczących wyłącznie UoBiA;
- wszyscy uczestniczyli w szkoleniach podstawowych zawodowych oraz szkoleniach z obsługi programu KSIP.

W planach doskonalenia zawodowego lokalnego, obejmujących również podległe jednostki, nie ujmowano szkoleń związanych z problematyką dotyczącą zagadnień związanych z UoBiA, w tym posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich. Dzielnicowi uczestniczyli w kursach specjalistycznych, których tematyka dotyczyła m.in. realizacji wybranych przepisów ustaw szczególnych, w tym procedur związanych z postępowaniem wobec osób posiadających broń w ramach „Niebieskie Karty” na podstawie pism skierowanych z WPA w Lublinie (omówiono szczegółowo w dalszej części wystąpienia). Dokumentacja dotycząca szkoleń nie pozwalała na określenie

¹⁰ Stan na 31 grudnia lat 2021-2023 i 30 listopada 2024 r.

¹¹ Dwóch funkcjonariuszy Wydziału Prewencji oraz pięciu Wydziału Ruchu Drogowego.

¹² Analizą objęto dokumentację kadrową 10 funkcjonariuszy Wydziału Prewencji oraz pięciu Wydziału Ruchu Drogowego.

¹³ W tym 11 osób posiadało wykształcenie aspiranckie, trzy podoficerskie, jedna osoba oficerskie.

liczby godzin przeznaczonych na realizację zadań związanych z UoBiA. KPP nie posiadała również informacji na temat szczegółowego zakresu realizowanych szkoleń podstawowych oraz specjalistycznych dla dzielnicowych.

(akta kontroli str. 69-72, 165-210)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że brak szkoleń dotyczących realizacji zadań wynikających z UoBiA wynikał z tego, że wiedza w tym zakresie przekazywana jest w trakcie szkoleń podstawowych, w których uczestniczy każdy z policjantów. Poza tym, z treścią pism i informacji od jednostek nadrzędnych, a dotyczących tej problematyki, zaznajamiani są w różny sposób policjanci (w trakcie narad, spotkań z przełożonymi, odpraw, szkoleń lokalnych), których dotyczy określone zagadnienie. Do kierownictwa Komendy nie wpływały żadne wnioski czy sygnały (poza przedstawionymi do kontroli), wskazujące na konieczność przeprowadzenia szkoleń. Wskazani funkcjonariusze nie uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach z obsługi systemów informatycznych Policji – KSIP z uwagi na to, że brali udział w szkoleniu podstawowym z tego zakresu.

Komendant wyjaśnił, że w KPP nie zorganizowano szkoleń dotyczących zagadnień związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich oraz prowadzeniem postępowań z tym związanych z uwagi na brak wniosków osób zainteresowanych rejestracją broni.

(akta kontroli str. 213, 373)

3. W Komendzie nie opracowano uregulowań określających sposób realizacji zadań wynikających z UoBiA oraz sprawowania nadzoru nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń, w tym do celów kolekcjonerskich. Nie określono również procedur prowadzenia postępowań związanych z udzielaniem pozwolenia na broń, dla których organem właściwym, zgodnie z art. 9 ust. 3 UoBiA jest właściwy komendant powiatowy Policji, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 5-41, 211-213)

W okresie objętym kontrolą do KPP wpływały pisma¹⁴ dotyczące m.in. zagadnień związanych z nowelizacją UoBiA, obowiązku podejmowania działań prewencyjnych – w tym zabezpieczenia broni w ramach znowelizowanej ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹⁵, procedur odbierania broni, które przekazywano również podległym jednostkom. Były to m.in:

- pismo WPA KWP w Lublinie¹⁶ z 16 maja 2023 r. (przekazujące pismo Dyrektora Biura Prewencji Komendy Głównej Policji informujące o nowelizacji przepisów UoBiA dotyczących dostępu do broni i amunicji, a także ich odbioru w określonych sytuacjach przez uprawnione do tego organy w związku z opublikowaniem ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw¹⁷ (dalej: ustawa o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). W UoBiA dodano art. 19a, w którym wskazano warunki odebrania za pokwitowaniem broni, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność ich posiadania przez Policję (w odniesieniu do żołnierza zawodowego przez Żandarmerię Wojskową) m.in. w następujących przypadkach: wszczęcia wobec posiadacza broni procedury „Niebieskie Karty”, zatrzymania tej osoby w związku ze stosowaniem przemocy domowej, wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie

¹⁴ LLU00-2023-124928 z 16 maja 2023 r. (KWP Lublin), ES-2489/2023/BB z 12 maja 2023 r. (KGP), z 20 czerwca 2023 r. (KWP Lublin), LLU00-2023-199613 z 9 sierpnia 2023 r. (KWP Lublin), z 12 lutego 2024 r. (KWP Lublin), LLU00-2024-142441 z 27 maja 2024 r. (KWP Lublin), EP-6568/24 z 31 października 2024 r. (KGP).

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 535.

¹⁶ Znak: LU00-2023-124928.

¹⁷ Dz. U. poz. 535.

zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;

- pismo z WPA KWP w Lublinie z 9 sierpnia 2023 r.¹⁸ informujące o rozszerzeniu katalogu prewencyjnego tzw. prewencyjnego zabezpieczenia broni i przekazujące do stosowania od 15 sierpnia 2023 r. nowy wzór pokwitowania odbioru broni¹⁹.

Ponadto do Komendy przekazano pismo z 7 listopada 2024 r. Pierwszego Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie²⁰ ponownie przekazujące dokumentację, o której mowa ww. piśmie z 16 maja 2023 r. i informujące o treści art. 9f ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej²¹, to jest o obowiązku powiadamiania WPA o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” wobec osoby posiadającej broń, nawet w przypadku, gdy broń ta nie zostanie odebrana oraz o treści art. 9g wskazanej ustawy. W załączeniu przekazano również wzór pokwitowania za odebraną broń, obowiązujący od 15 sierpnia 2023 r.

Informacje i zagadnienia zawarte w tych pismach były przedmiotem szkoleń i porad, co potwierdzano m.in. na tzw. karcie zapoznania oraz przekazywano do zapoznania za pośrednictwem programu SEOD²².

(akta kontroli str. 108-139)

4. Według § 30 ust. 1 pkt 9 zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji²³, do zakresu działania komendy powiatowej Policji należy organizowanie i wykonywanie, nadzór i kontrola działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń oraz współdziałanie na obszarze powiatu w tym zakresie z organami ochrony prawnej, administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi, inicjowanie lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń.

W KPP nie wprowadzono szczególnych rozwiązań dotyczących organizacji zadań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem wykroczeń, o których mowa w art. 51 UoBiA oraz współdziałania na obszarze powiatu w tym zakresie z innymi jednostkami, a także w zakresie inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, w tym także dla wydarzeń, na których mogłoby dochodzić do używania broni do celów kolekcjonerskich²⁴. Informacje dotyczące sposobu realizacji tych zadań przedstawiono w pkt 2 ppkt 4-5 wystąpienia pokontrolnego. Do KPP nie wpływały informacje dotyczące organizacji takich wydarzeń, nie pozyskiwano również informacji na ten temat z własnej inicjatywy. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że nie prowadzono działań kontrolnych wobec osób posiadających broń, a w szczególności do celów kolekcjonerskich przy różnych wydarzeniach (zawody sportowe, rekonstrukcje historyczne, polowania) z uwagi na brak zgłoszeń o nieprawidłowościach związanych z bronią. Brak organizacji wskazanych wyżej zadań wynikał z tego, że na obszarze działania Komendy nie zidentyfikowano zagrożeń związanych z posiadaniem broni, w tym do celów kolekcjonerskich. Nie pozyskiwano informacji na temat wydarzeń, na których mogła być używana broń do celów kolekcjonerskich ze względu na to, że nie stwierdzono problemów czy zagrożeń

¹⁸ Znak: LU00-2023-199613.

¹⁹ Wcześniej, pismem z 20 czerwca 2023 r. KWP w Lublinie, w związku z nowelizacją przepisów UoBiA, przekazała wzór pokwitowania za odebraną broń, do stosowania od 22 czerwca do 14 sierpnia 2023 r.

²⁰ Znak: LU00-2024-289885.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1673.

²² System Elektronicznego Obiegu Dokumentów.

²³ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50.

²⁴ Np. wydarzenia sportowe, rekonstrukcje historyczne, uroczystości.

związanych z posiadaniem broni. Do Komendy i podległych jednostek nie wpływały sygnały, które uzasadniałyby objęcie takich wydarzeń szczególnymi działaniami.

(akta kontroli str. 58, 140, 218, 373)

5. W trakcie przeprowadzonych oględzin trzech stanowisk dostępu do systemu informatycznego KSIP zakładka „Broń i ruch drogowy” stwierdzono, że z żadnego z nich nie było dostępu do danych ze wskazanej zakładki²⁵. Informacje o możliwości generowania zawartych w ww. systemie danych statystycznych, możliwości do uzyskania z poziomu ww. zakładek uzyskano w trakcie kontroli. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że brak dostępu do tej aplikacji wynikał z uwagi na brak zainstalowania odpowiedniej przeglądarki. Wskazał, że nie instaluje się wszystkich przeglądarek, ponieważ obciąża to system i zdecydowanie spowalnia otwieranie innych aplikacji. W ramach funkcjonujących w jednostce systemów informatycznych była możliwość ustalenia informacji związanych z konkretnymi osobami posiadającymi broń do celów kolekcjonerskich. Weryfikacja ta mogła być podejmowana zarówno w Komendzie podczas wykonywania czynności służbowych, jak również na urządzeniach mobilnych w trakcie realizacji zadań poza jednostką. W okresie objętym kontrolą, w zakresie uzyskiwania informacji o konkretnych osobach, posiadających broń wykorzystywano KSIP²⁶ (głównie z systemu SPP sprawdzenie odpowiedzi z systemów źródłowych, oraz z KSIP poziom osoba – sprawdzenie prewencyjne). System ten umożliwiał dostęp oraz przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych w wielu obszarach, np.: broń, w tym broń utracona; rzecz; środki zapobiegawcze lub karne; legitymowania; ruch drogowy; rejestracje procesowe; wnioski o ukaranie. W systemie widoczne były informacje dotyczące osób, które posiadały pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich m.in.: imię i nazwisko, data urodzenia, PESEL, adres miejsca stałego pobytu, obywatelstwo, ilość posiadanej broni z podziałem na jej rodzaj, szczegółowy opis każdej jednostki broni zawierający jej cechy identyfikacyjne²⁷, informacje o wydanych decyzjach dotyczących broni i data wydania tej decyzji, dane dotyczące legitymacji posiadacza broni wraz z datą jej wydania, serią i numerem organem wydającym oraz jednostką rejestrującą, informację o prawie do noszenia broni. W zbiorach danych KSIP widoczne były zarejestrowane informacje dotyczące m.in.: legitymowań, wykroczeń w ruchu drogowym, nakazów, zakazów, rejestracje procesowe oraz sposób rozstrzygnięcia sądowego. W ramach KSIP funkcjonował System Poszukiwawczy Policji (SPP), który łączył wszystkie zapytania kierowane do systemów informatycznych, zarówno tych działających w Policji, jak i wielu zewnętrznych²⁸. W Komendzie funkcjonował również system wspomagania dowodzenia (SWD), który umożliwiał m.in. pozyskiwanie informacji o przeprowadzonych interwencjach pod wskazanym adresem, gdzie zarejestrowano broń oraz o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”. W Komendzie brak było możliwości pobrania z systemów informatycznych, w szczególności z KSIP m.in. statystyk obejmujących zbiorcze informacje dotyczące osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, których miejscem stałego pobytu był powiat puławski oraz liczby i rodzaju posiadanej przez nich broni wg stanu na określony dzień. W KSIP istniała natomiast możliwość wygenerowania zestawienia osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, jednak bez liczby i rodzaju

²⁵ Oględzinami objęto stanowiska dostępu Naczelników: Wydziału Prewencji, Ruchu Drogowego oraz Kryminalnego. Pozyskano również informację, że dostępu do wskazanej zakładki nie posiadało również stanowisko dyżurnego.

²⁶ System prowadzony był przez KGP na podstawie przepisów art. 27 ust. 2 oraz art. 43 ust. 13 UoBiA oraz w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie na zasadach i w sposób określony m.in. w § 35 ust. 1 - 5 zarządzenia Nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informatycznego Policji (Dz. Urz. KGP poz. 114, ze zm.), dalej: zarządzenie nr 70 KGP w sprawie KSIP.

²⁷ M.in.: indywidualny Id KSIP broni, typ i rodzaj broni, markę, kaliber.

²⁸ M.in.: Schengen Information System (SIS), Visa Information System (VIS), PESEL/CEL (Centralna Ewidencja Ludności), CEPIK (Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców), a także systemów Straży Granicznej, więziennictwa oraz REGON.

zarejestrowanej przez nich broni²⁹. Spośród 438 osób ujętych w tym zestawieniu, w 10 dane adresowe dotyczyły innych niż lubelskie województw. Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że nie zna powodów obejmowania zestawieniem tych osób. Analiza wpisów w systemach informatycznych, obejmujących łącznie 20 osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich wykazała, że w 19 przypadkach w systemie odnotowano prawo do noszenia tej broni³⁰. Analiza danych adresowych 10 osób wykazała, że posiadały one miejsce zamieszkania/pobytu na terenie powiatu puławskiego, nie stwierdzono rozbieżności w nazwach ulic. System weryfikował poprawność wprowadzania numeru PESEL. Komendant wyjaśnił, że nie dokonywano weryfikacji zapisów dotyczących prawa do noszenia broni do celów kolekcjonerskich, gdyż w KPP nie odnotowano i nie podejmowano czynności co do osób posiadających pozwolenia na taką broń, naruszających przepisy UoBiA.

(akta kontroli str. 139-144, 218, 250-352, 362-366)

Analiza dostępu do KSIP 15 wybranych funkcjonariuszy³¹ wykazała, że posiadali oni w różnym stopniu dostęp do poszczególnych zbiorów danych KSIP, w tym wszyscy posiadali uprawnienia do odczytu w obszarach: poszukiwania, rzecz, środki zapobiegawcze lub karne – nakazy lub zakazy, legitymowania, notowania kryminalne, broń (w tym broń utracona), ruch drogowy, rejestracje procesowe, rejestr wykroczeń – sprawca wykroczenia. Ponadto, dwóch funkcjonariuszy posiadało również uprawnienia do wprowadzania, modyfikacji i usuwania informacji w niektórych obszarach³² a jeden do usuwania danych w obszarach rejestracje procesowe oraz rejestr wykroczeń – sprawca wykroczenia. Wnioski o nadanie uprawnień, stosownie do § 12 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 zarządzenia nr 70 KGP w sprawie KSIP, składali kierownicy komórek organizacyjnych policjantów.

Komendant nie udzielał upoważnień do wydawania decyzji i prowadzenia spraw związanych z posiadaniem broni, w tym do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 73, 88-107, 373)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że weryfikacja uprawnień do przetwarzania danych w systemach informatycznych Komendy odbywa się na bieżąco. Naczelnicy Wydziałów stale monitorują, czy zakres zadań dla danego pracownika jest odpowiedni do powierzonych mu zadań i w razie konieczności dokonują modyfikacji, sporządzając odpowiednie wnioski, które kierowane są w celu ich wdrożenia, do KWP w Lublinie.

(akta kontroli str. 88-107, 374)

6. W KPP nie zidentyfikowano przesłanek wskazujących na cofnięcie i możliwość cofnięcia pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich. Takich okoliczności nie stwierdzono również w podległych jednostkach.

W złożonych wyjaśnieniach dzielnicowi³³ wskazali, że nie podejmowali działań mających na celu rozpoznawanie zaburzeń psychicznych i psychologicznych, które mogłyby stanowić przesłankę do cofnięcia pozwolenia na broń, z uwagi na brak uprawnień do tego rodzaju działań. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą nie odnotowano interwencji i zgłoszeń dotyczących zaburzeń psychicznych i psychologicznych osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich. Identyfikacja przesłanek wskazujących na cofnięcie lub możliwość odebrania broni jest wykonywana na bieżąco, w sposób ciągły w ramach ogóln-

²⁹ W aplikacji „Broń i Ruch Drogowy”. Ilość i rodzaje zarejestrowanej broni można było ustalić na podstawie indywidualnych danych każdej osoby posiadającej pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich.

³⁰ W tym w czterech sprawach dokonano zmian (dwie 16 maja 2023 r. i po jednej 17 listopada 2023 r. i 17 maja 2024 r.) pozwalających na noszenie broni. Wcześniej w systemie odnotowano brak możliwości jej noszenia.

³¹ 10 z Wydziału Prewencji oraz pięciu z Wydziału Ruchu Drogowego.

³² Uprawnienia do usuwania i modyfikacji danych w obszarach: poszukiwania, rzecz, środki zapobiegawcze lub karne, legitymowania, notowania kryminalne; do modyfikacji w obszarach broń, ruch drogowy oraz do usuwania danych w obszarach rejestracje procesowe.

³³ Wyjaśnienia złożone przez pięciu dzielnicowych.

policyjnych działań (w trakcie patroli, czynności interwencyjnych, pracy w terenie). Działania takie nie są jednak wprost ukierunkowane na problematykę dotyczącą broni do celów kolekcjonerskich, gdyż na obszarze powiatu puławskiego nie było przypadków związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich, które mogłyby stanowić zagrożenie.

(akta kontroli str. 145-147, 226-234, 373)

7. Na obszarze działania KPP nie stwierdzono przypadków popełnienia przestępstw z użyciem broni palnej, w tym do celów kolekcjonerskich. W sporządzanych corocznie ocenach stanu bezpieczeństwa powiatu puławskiego³⁴, nie wskazywano zdarzeń z użyciem broni do celów kolekcjonerskich. KWP w Lublinie nie występowała do Komendy o przedstawienie statystyk dotyczących broni.

(akta kontroli str. 108-138, 140, 210, 374)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności KPP w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że realizacja zadań związanych z wydawaniem pozwolenia na broń nie została przypisana żadnemu z pracowników KPP pomimo, że zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 w związku z art. 9 ust. 3 UoBiA pozwolenia na miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 tej ustawy wydaje komendant powiatowy w drodze decyzji administracyjnej.

(akta kontroli str. 5-41, 211-212)

Zarządzenie Nr 17 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej stanowi w § 5 ust. 1, że regulaminy są aktami normatywnymi, wydawanymi przez organy Policji, w których określa się w szczególności strukturę organizacyjną jednostki organizacyjnej Policji, organizację i tryb kierowania tą jednostką, zadania komórek organizacyjnych jednostki oraz tryb wprowadzania kart opisów stanowisk pracy i opisów stanowisk pracy.

Natomiast Standardy kontroli zarządczej, określone w komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³⁵ stanowią w szczególności, że: struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań; zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny; aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika (część A Środowisko wewnętrzne, pkt 3 Struktura organizacyjna).

Odpowiadając na pytanie dotyczące braku uregulowań dotyczących realizacji zadań związanych z prowadzeniem nadzoru nad posiadaniem broni, w tym prowadzenia postępowań w przypadku złożenia wniosków o wydanie pozwolenia na broń Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w latach 2021-2024 (do 30 listopada) nie zarejestrowano wniosku o wydanie pozwolenia na broń. W przypadku złożenia takiego wniosku, pozwolenie wydałby Komendant Powiatowy Policji zgodnie z UoBiA zaś do prowadzenia postępowania zostałby wyznaczony funkcjonariusz lub pracownik. Obecnie w KPP nie ma wyznaczonej takiej osoby.

(akta kontroli str. 5-41, 213, 218)

OCENA CZĄSTKOWA

W uregulowaniach wewnętrznych Komendy nie wyszczególniono zadań wynikających z UoBiA, w szczególności dotyczących zagadnień związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich. Pomimo tego, że zadań tych nie

³⁴ Sprawozdania zawierały informacje na temat działalności KPP w poszczególnych latach.

³⁵ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15 poz. 84.

przypisano wprost do realizacji komórkom organizacyjnym i stanowiskom, to czynności te faktycznie wykonywał przede wszystkim Wydział Prewencji. Nie wyznaczono również pracownika do prowadzenia postępowań o wydanie pozwolenie na broń, dla których właściwym w podejmowaniu decyzji jest Komendant. Funkcjonariusze KPP posiadali wymagane kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków związanych z realizacją zadań wynikających z UoBiA, oraz posiadali dostęp do systemów informatycznych Policji, umożliwiający im uzyskiwanie informacji na temat osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich. W Komendzie zapewniono wystarczającą obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA.

OBSZAR

2. Wykonywanie obowiązków związanych z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich

Opis stanu faktycznego

1. KPP nie dysponowała informacjami na temat liczby osób, mających stałe miejsce pobytu na terenie powiatu puławskiego, posiadających miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA. Do prowadzenia postępowań związanych z udzielaniem przez Komendanta pozwoleń na posiadanie takiej broni nie wyznaczono żadnej osoby. Nie wskazano również komórki organizacyjnej, która miałaby prowadzić takie postępowania, co opisano w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W okresie objętym kontrolą Komendant nie wydawał pozwoleń na ww. broń. Do KPP nie wpłynął żadnej wniosek o jego wydanie. Według danych wygenerowanych z systemu KSIP na 31 grudnia lat 2021-2023 oraz 30 listopada 2024 r., nie było osób w powiecie puławskim, które posiadałyby pozwolenie na taką broń³⁶.

(akta kontroli str. 5-41, 141-142, 213, 218, 257-266)

2. W latach 2021-2024 (do 30 listopada) do Komendy nie wpływały informacje, o których mowa w art. 26 UoBiA, to jest dotyczące zmiany miejsca stałego pobytu osób posiadających pozwolenie broń do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 143-144, 218)

3. W zestawieniach sporządzonych przez KPP na potrzeby kontroli NIK wskazano, że Komenda nie posiada danych dotyczących liczby osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich, wydanych przez komendanta wojewódzkiego policji, których miejsce stałego pobytu znajduje się na terenie działania Komendy, a także liczby i rodzaju zarejestrowanej przez te osoby broni do tego celu.

(akta kontroli str. 141-145)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w KPP nie pozyskiwano i nie gromadzono zbiorczych danych na temat osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich jak i liczby i rodzaju tej broni. Uznano, że wobec braku zagrożeń czy zdarzeń związanych z posiadaniem takiej broni nie ma potrzeby zbierania tych danych. Nie wymagały tego również jednostki nadrzędne. Nie ma również pewności co do rzetelności takich danych w systemach informatycznych Policji, a KPP nie ma możliwości weryfikacji takich informacji. Administratorem tych danych jest Komendant Główny Policji. Do czasu kontroli NIK nie znane były również ścieżki dostępu do tych danych. Od KPP nie wymagano żadnych informacji czy raportów dotyczących zagadnień związanych z bronią do celów kolekcjonerskich. Wygenerowanie danych dotyczących liczby i rodzaju posiadanej broni możliwe jest poprzez sprawdzenie każdej osoby.

(akta kontroli str. 218, 374)

³⁶ Na wydrukach znajdowały się informacje na temat braku zarejestrowanych kuszy i miotaczy gazu obezwładniającego.

Na podstawie danych dostępnych w aplikacji KSiP zakładka „Broń i Ruch Drogowy”, wygenerowano w toku kontroli NIK listę osób, których stałym miejscem pobytu jest powiat puławski³⁷ i które posiadały pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich³⁸. Według tych danych (stan na 9 grudnia 2024 r.) broń do celów kolekcjonerskich posiadało łącznie 438 osób.

Z aplikacji KSiP, na potrzeby kontroli NIK, wygenerowano również zbiorcze dane na temat jednostek broni do celów kolekcjonerskich i wydawanych pozwoleń. W latach 2021-2023 wydano odpowiednio: 208, 302 i 341 pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich, a do 30 listopada 2024 r. 405. Według stanu na 31 grudnia lat 2021-2023 i 30 listopada 2024 r. w systemie ujęto odpowiednio: 669, 816, 983 i 1186 jednostek broni do celów kolekcjonerskich, w tym: broń palna bojowa w liczbie odpowiednio: 138, 182, 203 i 224 sztuk, broń palna myśliwska: 11, 12 oraz w latach 2023-2024 – 14 sztuk, broń palna sportowa: 520, 621, 765 i 948 sztuk, inna³⁹ jedna sztuka w 2022 r. i w 2023 r. Naczelnik Wydziału Prewencji KPP wyjaśnił, że nie ma możliwości weryfikacji rzetelności podanych w tych zestawieniach danych.

(akta kontroli str. 253-266, 366)

4. W KPP nie podejmowano działań mających na celu ustalenie liczby osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, dla których miejscem stałego pobytu był powiat puławski oraz liczby i rodzaju posiadanej broni. Komendant wyjaśnił, że działania w tym zakresie ograniczały się do realizacji poleceń przekazywanych przez KWP w Lublinie, a pozyskanie takich informacji jest możliwe poprzez sprawdzenie każdej osoby. Brak działań w tym zakresie, według Zastępcy Komendanta, wynikał z braku możliwości wygenerowania rzetelnych danych z systemów informacyjnych Policji oraz braku takich potrzeb, z uwagi na brak zagrożeń związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 141-144, 213, 218-219)

5. Dokumentacja KPP nie zawierała informacji dotyczących realizacji w KPP działań w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, o których mowa w art. 51 UoBiA, a także w zakresie inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń. Do kontroli nie przedstawiono również dokumentacji potwierdzającej współdziałanie na obszarze powiatu puławskiego w ww. zakresie z innymi jednostkami.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że zadania określone w zarządzeniu nr 1041 Komendanta Głównego Policji realizowane są na bieżąco wobec sprawców wykroczeń i czynów niedozwolonych, w ramach standardowych działań Policji. Funkcjonariusze w trakcie codziennej służby zapobiegają popełnianiu wykroczeń poprzez działania profilaktyczne, spotkania z młodzieżą, seniorami i innymi osobami, udział w debatach społecznych czy w trakcie spotkań na sesjach Rady Miasta czy Powiatu. Ujawniają wykroczenia wynikające z Kodeksu wykroczeń i innych ustaw, które rozliczają na podstawie obowiązujących przepisów. Ze względu na to, że na obszarze działania Komendy nie zidentyfikowano zagrożeń związanych z posiadaniem broni, w tym do celów kolekcjonerskich, nie były podejmowane żadne szczególne działania w tym kierunku. Czynności dotyczące zapobiegania czy wykrywania wykroczeń i przestępstw realizowane są w ramach powszechnie stosowanej taktyki policyjnej (działania operacyjne), takie jak np. pełnienie służby patrolowej, reagowanie na sygnały od społeczeństwa i podejmowanie interwencji, wywiad kryminalny, wymienione wyżej spotkania. Policjanci w trakcie tych czynności

³⁷ Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2024 r. poz. 736, ze zm.) bytym stałym jest zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.

³⁸ Weryfikacja 17 osób ujętych w tym zestawieniu wykazała, że znajdowały się w nich dane dotyczące osób, które zarejestrowały broń do celów kolekcjonerskich.

³⁹ W systemie nie wskazano jakiego rodzaju jest broń oznaczona jako „inna”.

mają na uwadze zagrożenia związane z posiadaniem broni, nie tylko do celów kolekcjonerskich. W sytuacji zagrożenia podejmowałyby czynności adekwatne do sytuacji. W latach 2021-2024 nie podejmowano działań w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących broni kolekcjonerskiej (art. 51 UoBiA) z uwagi na to, że nie odnotowano zgłoszeń o takiej tematyce i nie stwierdzono zagrożeń z tym związanych. Z takich też powodów zadania związane z inicjowaniem lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń nie były ukierunkowane na problematykę związaną z posiadaniem broni, a już szczególnie w zakresie wynikającym z ww. art. 51 UoBiA. Wymienionych działań jest bardzo dużo, jednak nie są one w sposób szczególny dokumentowane. W dalszej części wyjaśnień wskazano na podmioty, z którymi KPP współdziała (urzędy miast i gmin z terenu powiatu oraz koła łowieckie). W dalszej części wyjaśnień podał, że na spotkaniach omawiane są zagadnienia dotyczące spraw związanych z bezpieczeństwem, jednak nie są one z powodów podanych powyżej, ukierunkowane na wykrywanie wykroczeń, o których mowa w art. 51 UoBiA oraz innych czynów niedozwolonych, które mogłyby być związane z posiadaniem i używaniem broni do innych celów. Nie są one w sposób szczególny dokumentowane, stąd trudno jest przedstawić konkretną dokumentację.

(akta kontroli str. 58, 372-374)

6. Na terenie powiatu puławskiego nie wprowadzono czasowych zakazów noszenia broni i przemieszczania jej w stanie rozładowanym.

7. Funkcjonariusze KPP przeprowadzali kontrole warunków przechowywania broni wyłącznie na zlecenie KWP w Lublinie. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w pkt. 10 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 149-164, 381-390)

8. W związku z nieprzewiedzeniem postępowań dotyczących wydawania przez Komendanta pozwoleń na broń w KPP nie prowadzono operacji przetwarzania informacji w tym zakresie. Nie wystąpiły również przypadki uzasadniające wszczęcie postępowań dotyczących cofnięcia pozwoleń na broń, dla których organem właściwym do wydawania rozstrzygnięć jest Komendant Powiatowy Policji. Do KPP nie wpływały żadne informacje uzasadniające wszczęcie takich działań i nie wydawano decyzji w tym przedmiocie.

(akta kontroli str. 57-58, 141-148, 218)

9. W KPP nie zidentyfikowano przesłanek do obligatoryjnego cofnięcia pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich oraz wskazujących na możliwość cofnięcia tego pozwolenia (odpowiednio w art. 18 ust. 1 i art. 18 ust. 5 UoBiA).

(akta kontroli str. 146-147)

10. W celu stwierdzenia czy funkcjonariusze Policji w trakcie prowadzonych czynności m.in.: interwencji, legitymowania osób, kontroli drogowych lub prewencyjnych ustalali czy dana osoba posiada broń palną do celów kolekcjonerskich oraz amunicję do niej, przeanalizowano dokumentację 20 czynności⁴⁰ podjętych przez 15 funkcjonariuszy KPP wobec 17 posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich. Dla osób tych wygenerowano wydruki z modułu KSiP wykorzystywanego w Policji do tzw. sprawdzenia prewencyjnego (poziom Osoba). Według informacji zawartych w KSiP, wszystkie osoby (17) posiadały prawo do noszenia broni do celów kolekcjonerskich. Analiza zapisów w notatnikach służbowych funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego oraz Wydziału Prewencji, którzy dokonywali czynności wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich pozwoliła stwierdzić, że udokumentowano w nich fakt przeprowadzenia legitymowania i okoliczności związanych z opisem i kwalifikacją prawną wykroczeń.

⁴⁰ Czynności dotyczyły przede wszystkim zdarzeń wynikających z popełnionymi wykroczeniami drogowymi.

W przedstawionych notatnikach nie stwierdzono wpisów dotyczących tego, czy legitymowana osoba posiadała przy sobie broń i amunicję do niej.

(akta kontroli str. 224-225, 267-329, 362-365, 367)

Funkcjonariusze (15), którzy dokonywali ww. czynności złożyli oświadczenia, że, po uzyskaniu informacji, iż osoba poddana czynnościom posiada pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, nie podejmowali szczególnych działań z tym związanych. Czynności wobec tych osób wykonywano zgodnie z powszechną taktyką policyjną, w tym m.in. zwracając uwagę czy nie ma broni w widocznym miejscu. Brak szczególnych działań, podejmowanych po ujawnieniu informacji, że osoba ma pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich wynikał z tego, że podejmowane czynności nie miały żadnego związku z posiadaniem broni.

(akta kontroli str. 235-249)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w ramach sprawowanego nadzoru nad dokumentowaniem czynności podejmowanych wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich nie stwierdzono nieprawidłowości. Uznano, że wobec braku szczegółowych procedur, sposób dokonywania adnotacji np. w notatnikach policyjnych jest wystarczający. Regułą jest, że w trakcie takich działań, którymi są legitymowania oraz interwencje związane z wykroczeniami w ruchu drogowym policjanci podejmują czynności adekwatne do zaistniałych sytuacji. W latach 2021-2024 nie było przypadków, w których należałoby podejmować szczególne czynności wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, które wymagałyby podejmowania dodatkowych działań. Poza tym wyjaśnił, że sam fakt posiadania pozwolenia na broń nie może stanowić samoistnej przesłanki do uznania za konieczne przeprowadzenie dodatkowych czynności np. przeszukania, jeśli okoliczności towarzyszące czynnościom podejmowanym przez policjantów nie uzasadniają takiego działania. Odpowiadając na pytanie dotyczące sposobu przekazywania policjantom informacji w zakresie sposobu prowadzenia postępowań wobec osób posiadających pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich wyjaśnił, że sprawy takie omawiane są na bieżąco w trakcie odpraw i porad.

(akta kontroli str. 223)

W latach 2021-2024 (do 30 listopada) funkcjonariusze KPP (dzielnicy) działając na podstawie poleceń skierowanych przez WPA KWP w Lublinie przeprowadzili pięć kontroli warunków przechowywania broni do celów kolekcjonerskich, na którą pozwolenie wydał komendant wojewódzki Policji (w 2023 r.). Funkcjonariuszom tym nie wydawano odrębnych upoważnień do przeprowadzenia tych czynności. Kontrolami objęto pięć osób (1,1% osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich według informacji uzyskanych z systemów informatycznych⁴¹). Analiza protokołów kontroli wykazała, że zostały one przeprowadzone na wzorach opracowanych i przekazanych przez WPA KWP w Lublinie. Zakres tych kontroli, określony przez WPA KWP nie obejmował kwestii posiadania amunicji. W protokołach z kontroli wskazano m.in., że zostały przeprowadzone na podstawie art. 27 ust. 1 UoBiA. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Miejsce przechowywania broni było tożsame z miejscem pobytu wskazanych osób. Protokoły były podpisywane przez policjanta przeprowadzającego kontrolę i kontrolowanego.

(akta kontroli str. 149-163, 213, 381-390)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że przeprowadzane kontrole zostały wykonane w ramach pomocy prawnej, których zakres został ustalony przez KWP w Lublinie.

(akta kontroli str. 218)

⁴¹ Sposób i zakres uzyskanych danych przedstawiono w pkt 1 niniejszego obszaru wystąpienia pokontrolnego. Działania dotyczyły osób posiadających pozwolenia na broń, których miejsce stałego pobytu znajdowało się na terenie powiatu puławskiego.

Ponadto, w okresie objętym kontrolą, działając na zlecenie KWP w Lublinie dzielnicowi, udzielili łącznie 58 informacji o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń m.in. do celów kolekcjonerskich⁴². Na podstawie analizy 14 spraw (24%) stwierdzono, że czynności tych dokonywano terminowo, zgodnie z zakresem wymaganym przez jednostkę kierującą zapytania⁴³. Nie sformułowano uwag czy okoliczności, które wskazywałyby na zasadność odmowy udzielenia pozwolenia na broń. Informacje w tym zakresie sporządzano na podstawie przeprowadzanych rozpytań oraz weryfikacji danych w systemach policyjnych.

(akta kontroli str. 354-361)

11. W zarządzeniu Nr 5 Komendanta Głównego Policji z 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych⁴⁴ wskazano, że:

- do zadań dzielnicowego należy, w szczególności: prowadzenie rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego; kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego (§ 29 ust. 2 pkt 1 i 4);
- w ramach rozpoznania osobowego dzielnicowy na bieżąco uzyskuje informacje o osobach zamieszkałych lub przebywających w jego rejonie, które ze względu m.in. na swoje zachowania mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a w szczególności o osobach uzależnionych od alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu (§ 31 ust. 1 pkt 3).

Dokumentacja KPP nie zawierała informacji na temat realizacji ww. zadań obejmujących zagadnienia wprost związane z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich (poza ww. działaniami przeprowadzonymi z inicjatywy KWP w Lublinie⁴⁵).

Dzielnicowi wyjaśnili⁴⁶, że nie posiadają informacji na temat osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich na obszarach ich działania oraz nie posiadają wiedzy, z jakiego źródła mogliby takie informacje uzyskiwać. Informacje w tym zakresie uzyskiwali m.in. na podstawie pism z WPA KWP w Lublinie dotyczących kontroli warunków przechowywania broni oraz sporządzania informacji o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń, a także w trakcie czynności podejmowanych z udziałem tych osób (m.in. z wykorzystaniem urządzeń mobilnych). Nie prowadzili również działań zmierzających do rozpoznawania zaburzeń psychicznych i psychologicznych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 i 3 UoBiA, gdyż nie posiadają odpowiedniej wiedzy oraz specjalistycznego przeszkolenia do ich rozpoznawania. Nie stwierdzili w obszarach ich działania przypadków uzasadniających wszczęcie procedur „Niebieskie Karty” obejmujących osoby posiadające broń do celów kolekcjonerskich, nie przypominają sobie żadnych interwencji, związanych z posiadaniem broni przez te osoby.

(akta kontroli str. 226-234)

12. W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze nie zidentyfikowali sytuacji stosowania przemocy domowej przez osoby posiadające broń do celów

⁴² W kierowanych do KPP pismach, wskazywano, że postępowania dotyczą ubiegania się o pozwolenie na broń łącznie w kilku celach.

⁴³ Przedstawiane informacje dotyczyły charakterystyki zachowań w miejscu pracy i zamieszkania, weryfikacji danych (w tym notowań) w systemach policyjnych policji, motywacji do uzyskania pozwolenia (w tym potwierdzenie członkostwa w odpowiedniej organizacji).

⁴⁴ Dz. Urz. KGP poz. 26, ze zm.

⁴⁵ Dotyczyło kontroli warunków przechowywania broni i udzielania informacji o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń.

⁴⁶ Wyjaśnienia złożyło pięciu dzielnicowych KPP, pełniących tę funkcję od: 2005 r. (jeden), 2012 r. (jeden), 2019 r. (dwóch), oraz od marca 2024 r. (jeden).

kolekcjonerskich. Wystąpiła jedna sytuacja, w której działania⁴⁷ były podejmowane wobec osoby stosującej przemoc i posiadającej pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, jednakże nieposiadającej takiej broni – wskazana osoba posiadała broń do celów innych niż kolekcjonerska. Dokumentacja dotycząca podjętych działań, w tym odebrana broń⁴⁸ została przekazana do WPA KWP w Lublinie. Odbioru broni i dokumentów uprawniających do nabycia broni dokonano w dniu interwencji, a następnie przekazano do WPA KWP w Lublinie⁴⁹. Fakt ten odnotowano w sprawozdaniu (z 2 grudnia 2024 r.) z podjętych działań wobec przemocy domowej, dotyczącym procedury „Niebieskie Karty” (III/8).

(akta kontroli str. 57, 330-353)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Komendy w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Komendant nie wydawał pozwoleń na miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu i zdrowiu. Teren powiatu puławskiego nie był również miejscem stałego pobytu dla osób, które miały pozwolenie na ww. broń. W Komendzie nie uzyskiwano informacji na temat liczby osób mających miejsce stałego pobytu na terenie jej działania, które posiadały w okresie objętym kontrolą broń palną do celów kolekcjonerskich, mimo że KSiP pozwalał na uzyskanie takich danych, przy czym bez możliwości weryfikacji ich rzetelności. Terminowo i rzetelnie realizowano zadania wynikające z UoBiA zlecone przez WPA KWP w Lublinie wobec posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich. Nie stwierdzono przypadków, by funkcjonariusze Komendy weryfikowali przestrzeganie zakazu noszenia posiadanej broni do celów kolekcjonerskich na podstawie pozwolenia bez zgody właściwego organu Policji. Nie podejmowano również szczególnych działań w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich (art. 51 UoBiA), a także inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i zwalczania sprawców tych wykroczeń i współdziałania w tych sprawach z innymi niż Policja jednostkami, głównie z uwagi na brak zdarzeń i zidentyfikowanych zagrożeń związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich na obszarze działalności Komendy.

OBSZAR

3. Nadzór nad wykonaniem obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z Regulaminem, Komendantowi Powiatowemu Policji w Puławach podlegali komendanci komisariatów w Kurowie oraz w Kazimierzu Dolnym⁵⁰. W strukturach Komendy funkcjonował również Posterunek Policji⁵¹ w Nałęczowie, w którym służbę pełniło według stanu na 31 grudnia danego roku odpowiednio: 17 funkcjonariuszy (w 2021 r.), 18 (w 2022 r.) i 19 (w 2023 r. i na 30 listopada 2024 r.). Jeden wakat wystąpił w 2022 r. i został uzupełniony na mocy zarządzenia organizacyjnego nr 32/22 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie nr 32/22 z 1 września 2022 r.

Stan etatowy PP w Kazimierzu Dolnym w 2022 r. zwiększył się z 12 (stan na 31 grudnia 2021 r.) do 21 funkcjonariuszy. Cztery wakaty wystąpiły w 2022 r. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. i 30 listopada 2024 r. w utworzonym od 1 stycznia 2023 r.

⁴⁷ W ramach procedur „Niebieskie Karty”.

⁴⁸ Inna niż do celów kolekcjonerskich.

⁴⁹ Broń została zdeponowana cztery dni po jej odebraniu. Razem z bronią odebrano również zaświadczenia uprawniające do nabycia broni do celów sportowych i łowieckich.

⁵⁰ Od 1 stycznia 2023 r. Wcześniej w Kazimierzu Dolnym funkcjonował posterunek policji.

⁵¹ Dalej: PP.

Komisariacie tej miejscowości, pracowało 21 funkcjonariuszy i nie było wakatów na tych stanowiskach.

W Komisariacie w Kurowie stan etatowy funkcjonariuszy określono na 21 osób⁵², jeden wakat wystąpił na dzień 30 listopada 2024 r. i według informacji przedstawionej przez Zastępcę Komendanta wakat został na koniec 2024 r. obsadzony.

(akta kontroli str. 5-41, 61-68, 373)

W planach doskonalenia zawodowego nie ujmowano zadań dotyczących UoBiA, przy czym podległe jednostki zapoznawano z treścią pism kierowanych do KPP dotyczących zagadnień związanych z posiadaniem broni, w tym prowadzenia postępowań w przypadku stosowania przemocy przez osoby posiadające broń. Uzyskiwano również potwierdzenie przeprowadzenia szkoleń⁵³. Szczegółowe informacje dotyczące ich zakresu przedstawiono w pkt 1 ppkt 2 i 3 wystąpienia pokontrolnego. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że z podległych jednostek nie wpływały zgłoszenia, aby w planach doskonalenia zawodowego podejmować temat broni, w tym do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 189-209, 373)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że jednostki i komórki organizacyjne podległe Komendzie, na podstawie wniosków kierowanych do KWP w Lublinie, w ramach swoich kompetencji nadają lub odbierają uprawnienia do systemów informatycznych. Komendant nadzoruje i weryfikuje nadawane uprawnienia dostępu do KSIP w KPP oraz podległych jednostkach poprzez osoby do tego wyznaczone (naczelników wydziałów i kierowników jednostek podległych). Częstotliwość weryfikacji uzależniona jest od otrzymania stanowiska służbowego lub jego zmiany oraz innych okoliczności np. przejścia na zaopatrzenie emerytalne. Efekty działań nadzorczych wpłynęły na prawidłowe sporządzanie wniosków i brak uwag ze strony jednostki uprawnionej do realizacji takiego wniosku. Nadzór i weryfikacja prawidłowości wprowadzania danych do KSIP przez Komendanta odbywa się w sposób jak w odpowiedzi wyżej. Ponadto, dane w KSIP nadzorowane są przez jednostki nadrzędne i z chwilą konieczności uzupełnienia danych takie działanie jest realizowane niezwłocznie. Uznano, że takie działania są wystarczające.

Wskazany sposób postępowania był zgodny z zasadami zarządzania systemem informatycznym KSIP określonymi w decyzji nr 15 Komendanta z 3 lutego 2020 r.⁵⁴

(akta kontroli str. 58, 374-380)

2. Do kontroli nie przedstawiono dokumentów i informacji dotyczących sprawowania nadzoru i kontroli w zakresie działań obejmujących zapobieganie i zwalczanie wykroczeń, o których mowa w art. 51 UoBiA, inicjowania lokalnej polityki zapobiegania i ujawniania oraz ścigania sprawców posiadających broń do celów kolekcjonerskich, a także współdziałania na obszarze powiatu puławskiego w ww. zakresie z innymi podmiotami. Zastępca Komendanta wyjaśnił, że podobnie jak w przypadku wyjaśnień dotyczących zapobiegania i zwalczania wykroczeń o których mowa w art. 51 UoBiA, inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców posiadających broń do celów kolekcjonerskich oraz współdziałania na obszarze powiatu w ww. zakresie z innymi jednostkami, nie były podejmowane szczególne działania nadzorcze i kontrolne w tym zakresie. Działania te wykonywane były w sposób analogiczny do standardowych działań związanych z funkcjonowaniem Policji m.in. poprzez cykliczne narady, spotkania, weryfikację dokumentów z prowadzonych czynności takich jak patrolowych czy interwencyjnych. Nie było potrzeby podejmowania szczególnych działań ukierunkowanych na problematykę

⁵² Wg stanu na 31 grudnia w latach 2021-2023 i 30 listopada 2024 r.

⁵³ W formie „kart zapoznań” oraz poprzez udostępnienie w SOED.

⁵⁴ Decyzja nr 15/2020 Komendanta Powiatowego Policji w Puławach z 3 lutego 2020 r. w sprawie sposobu zarządzania systemem informatycznym KSIP przetwarzającym dane osobowe w Komendzie Powiatowej Policji w Puławach i jednostce podległej.

związaną z bronią, a w szczególności na działania związane z wykrywaniem wykroczeń wymienionych w art. 51 UoBiA. Przełożeni sprawują nadzór nad policjantami osobiście – poprzez odprawy, rozliczenie służby i weryfikację danych wprowadzanych do systemów informatycznych przez funkcjonariuszy. Dane takie są zatwierdzane przez przełożonych w ciągu pięciu dni.

(akta kontroli str. 58, 373-374)

3. W kwestii dotyczącej sprawowania nadzoru nad podległymi jednostkami w realizacji zadań wynikających z § 30 ust. 1 pkt 9 ww. zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji, w zakresie dotyczącym posiadania broni do celów kolekcjonerskich, w tym zwalczania wykroczeń o których mowa w art. 51 UoBiA Zastępca Komendanta wyjaśnił, że nadzór nad tymi jednostkami prowadzony jest w formie narad, odpraw, kontroli i weryfikacji danych w systemach policyjnych. W trakcie tych działań omawiane są m.in. sprawy kadrowe, szkoleniowe i inne. Z podległych jednostek nie wpływały żadne sygnały na występowanie problemów związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich, stąd też nie były podejmowane szczególne działania w tym zakresie. Do Komendy nie wpływały również żadne sygnały czy informacje o tych zagrożeniach. Uznano, że takie działania są wystarczające. W miarę możliwości obsadzano wakaty, nie wpływały również informacje na temat podejmowania działań wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 373-375)

Na terenie właściwości działania KPP nie stwierdzono przypadków, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 1a UoBiA oraz odbierania na tej podstawie broni do celów kolekcjonerskich, amunicji i dokumentów potwierdzających legalność ich posiadania. Nie było również przypadków stosowania przemocy domowej przez osoby posiadające taką broń. Komendant wyjaśnił, że podległe jednostki same przekazują do KPP informacje o takich przypadkach.

(akta kontroli str. 57, 140, 143-147, 219, 373)

4. Komendant w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że nie stwierdził problemów i trudności związanych z realizacją zadań wynikających z UoBiA. W złożonych wyjaśnieniach dotyczących weryfikacji sposobu dokumentowania czynności podejmowanych wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, w tym w zakresie dotyczącym warunków jej przenoszenia (art. 10 ust. 8 UoBiA) wskazał na brak uregulowań systemowych, obejmujących takie postępowania.

(akta kontroli str. 58)

5. W okresie objętym kontrolą do KPP nie wpływały skargi i wnioski związane z realizacją zadań wynikających z UoBiA. Nie były również przeprowadzane kontrole i audyty w tym zakresie.

(akta kontroli str. 57)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności KPP w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Komendzie, ze względu na brak stwierdzonych zdarzeń związanych z posiadaniem broni do celów kolekcjonerskich i stwarzających zagrożenia dla bezpieczeństwa nie podejmowano szczególnych działań nadzorczych nad realizacją zadań związanych z osobami posiadającymi taką broń. Z podległych jednostek nie wpływały również sygnały wskazujące na konieczność podejmowania działań w tym zakresie.

III. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o przypisanie do realizacji wyznaczonej komórce organizacyjnej lub wyznaczonym funkcjonariuszom Komendy zadań związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych o wydanie pozwolenia na broń, dla których organem właściwym jest komendant powiatowy Policji.

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 7 lutego 2025 r.

Kontroler

Paweł Szafran
Główny specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/